

VEC/TOVAR S DIGITÁLNYMI PRVKAMI A SPOTREBITEĽSKÉ ZMLUVY S DIGITÁLNYM PLNENÍM¹

ITEM/GOODS WITH DIGITAL ELEMENTS AND CONSUMER CONTRACTS WITH DIGITAL FULFILLMENT

Vladimír Filičko²

<https://doi.org/10.33542/SIC2025-2-02>

ABSTRAKT

Predložený článok je venovaný novým právnym inštitútom spotrebiteľského práva, ktoré boli zavedené do právneho poriadku Slovenskej republiky v ostatnom období. Týmto inštitútmi sú špecifické druhy vecí – veci s digitálnym obsahom a s tým bezprostredne súvisiace osobitné druhy zmlúv – spotrebiteľské zmluvy s digitálnym plnením, ktorých úprava v podmienkach Slovenskej republiky doposiaľ absentovala a ktorá bola realizovaná v procese značne oneskorenej transpozície dvoch nových smerníc Európskej únie, a to Smernice o digitálnom obsahu („Digital Content Directive“) a Smernice o predaji tovaru („Sale Goods Directive“). Transpozícia uvedených smerníc bola realizovaná novelizáciou Občianskeho zákonníka, ako i prijatím úplne nového zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorého časť paragrafového znenia autor podrobuje analýze ako i komparácii so znením a najmä harmonizačnými cieľmi vytýčenými Európskou úniou v predmetných smerniciach.

ABSTRACT

The presented article is dedicated to the new legal institutes of consumer law, which were introduced into the legal order of the Slovak Republic in the last period. These institutes are specific types of things - things with digital content and specific types of contracts directly related to them - consumer contracts with digital performance, the regulation of which has so far been absent in the conditions of the Slovak Republic and which was implemented in the process of significantly delayed transposition of two new directives of the European Union, namely Directive on digital content ("Digital Content Directive") and the Sale Goods Directive ("Sale Goods Directive"). The transposition of the aforementioned directives was carried out by amending the Civil Code, as well as by adopting a completely new law on consumer protection, part of the wording of which the author subjects to analysis and comparison with the wording and especially the harmonization goals set by the European Union in the directives in question.

I. ÚVOD

Európska únia bola založená, okrem iného, na koncepcii spoločného trhu, ktorý má odstrániť obchodné prekážky medzi jednotlivými členskými štátmi európskeho spoločenstva. Zohľadňujúc príchod digitálnej doby, Európska únia reagovala na uvedenú zmenu vo vývoji

¹ Príspevok je čiastkovým výstupom projektu VEGA 1/0431/23 „Konkurencia záujmov spotrebiteľov a obchodníkov pri dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb na jednotnom digitálnom trhu s dôrazom na právne a ekonomické aspekty“.

² JUDr., PhD., Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta, Slovenská republika
Pavol Jozef Šafárik University in Košice, Faculty of Law, Slovak Republic.

spoločnosti a začala usilovať o vytvorenie jednotného digitálneho trhu, ktorý umožní ďalšiu podporu hospodárstva, zníži vplyv a zaťaženie životného prostredia, ale v neposlednom rade zvýši kvalitu života občanov EÚ³.

Digitalizácia, ako stále nová forma interakcie, zaznamenala v ostatnom období významný progres. Tento progres bude bezpochyby napredovať aj v ďalšom období.

Rozmach digitalizácie si vyžiadal reguláciu právnych vzťahov, ktoré vznikajú v digitálnom prostredí⁴. Závazky, obsahom ktorých je poskytovanie digitálneho obsahu alebo digitálnych služieb neboli doposiaľ komplexne upravené na európskej a ani (nielen) našej národnej úrovni⁵. Na záväzky, obsahom ktorých bolo poskytovanie digitálneho obsahu alebo digitálnej služby bolo doposiaľ nevyhnutné podporne, či analogicky použiť právnu úpravu niektorých zmluvných typov – najmä kúpnej zmluvy, zmluvy o diele s nehmotným výsledkom, prípadne nájomnej zmluvy, prípadne ich relevantné časti, týkajúce sa predovšetkým akosti tovaru, väd tovaru a z toho plynúcej zodpovednosti⁶.

Na potrebu regulácie právnych vzťahov vznikajúcich v digitálnom prostredí medzi prvými reagovala práve Európska únia, ktorá dňa 20. mája 2019 prijala dve významné spotrebiteľské smernice týkajúce sa a upravujúce uvedené právne vzťahy, a to:

1. Smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/770 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb („Digital Content Directive“) (ďalej len „Smernica o digitálnom obsahu“) a

2. Smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o predaji tovaru, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES a zrušuje smernica 1999/44/ES („Sale Goods Directive“) (ďalej len „Smernica o predaji tovaru“);

Obe smernice sú pomerne široko koncipované a riešia rozsiahlu úpravu, i keď obsahovo ide len o určité čiastkové otázky problematiky spotrebiteľského práva. Boli pripravované, diskutované a aj prijaté spoločne, pričom ich pravidlá sú v prekrývajúcich sa a súvisiacich oblastiach vzájomne prepojené⁷.

³ KOROMHÁZ P.: Elektronické zdravotníctvo ako predpoklad pre poskytovanie zdravotných služieb v prostredí jednotného digitálneho trhu EÚ. In: MMK 2023: recenzovaný zborník príspevků medzinárodnej vedeckej konferencie. Hradec Králové: MAGNANIMITAS, 2023, ISBN 978-80-87952-39-9. s. 341-346.

⁴ Bližšie pozri napr.: BAČÁROVÁ, R. Ústavnoprávne kolízie ochrany výsledkov tvorivej duševnej činnosti v digitálnom svete. In: Košické dni súkromného práva : recenzovaný zborník vedeckých prác. - Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2021. s. 441-458. ISBN 978-80-574-0024-0.

BAČÁROVÁ, R. Protichodné záujmy subjektov autorského práva ako príčina konfliktov v autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu európskej únie. In: ADAMOVÁ, Z. (ed.): Nové technológie, internet a duševné vlastníctvo 4. TYPI UNIVERSITATYS TYRNAVIENSIS, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity v Trnave a Vedy, vydavateľstva SAV v Bratislave, 2020. 232 s. ISBN 978-80-568-0329.

ČOLLÁK, J.: Mlčanie alebo nečinnosť ako právny úkon: niekoľko úvah o občianskom práve vo svete internetu alebo (ne)jasný systém "súhlasu a nesúhlasu". In: Košické dni súkromného práva : recenzovaný zborník vedeckých prác. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2016, ISBN 978-80-8152-400-4. s. 32-41.

KUŠNÍRIKOVÁ M. in. HRABČÁK M. et. al.: Blockchain technológia ako činiteľ (faktor) ovplyvňujúci súčasnú podobu práva / = Blockchain Technology as the Factor Influencing the Current Form of Law Ladislav Hrabčák ... [et al.] ; recenzenti Miroslav Štrkolec, Michal Radvan. - 1. vyd. - Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2021. - 114 s., - ISBN 9788081529795., - ISBN (elektronické) 9788081529832.

⁵ Čiastočne na ne pamätala napríklad smernica o právach spotrebiteľa č. 2011/83/EU, ktorá bola do nášho domáceho práva prevzatá vo forme samostatného spotrebiteľského zákona – zák. č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, tá však regulovala len uzatváranie zmlúv na diaľku a mimo obchodných priestorov prevádzkovateľa vo všeobecnosti.

⁶ DULAKOVÁ JAKÚBEKOVÁ D.: Predaj tovaru v obchode v kontexte s novou spotrebiteľskou smernicou o predaji tovaru - č. 2019/701. In: Paneurópske právnické listy, ročník II., rok 2019, číslo 2, ISSN 2644-450X.

⁷ ADAMOVÁ Z., NOVOTNÁ M. Slovensko na ceste k harmonizácii digitálneho zmluvného práva. In: JURČOVÁ M. (ed.): Digitálne platformy. VEDA vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2023. 60 s. ISBN 978-80-224-2039-6.

Hlavným vedeckým cieľom predkladaného príspevku je poukázať na proces a výsledok transpozície Smernice o digitálnom obsahu do právneho poriadku Slovenskej republiky, a to prostredníctvom nového zákona o ochrane spotrebiteľa a novelizácie Občianskeho zákonníka. Tento cieľ zahŕňa:

- analýzu hmotnoprávných aspektov novej právnej úpravy digitálneho plnenia,
- komparáciu medzi slovenskou právnou úpravou a Smernicou o digitálnom obsahu a Smernicou o predaji tovaru,
- hodnotenie miery súladu medzi transpozíciou a harmonizačnými cieľmi EÚ a
- identifikáciu aplikačných problémov a parciálnych otázok, ktorým bude potrebné venovať zvýšenú pozornosť v budúcnosti.

Sekundárnym cieľom je identifikovať hlavné legislatívne novoty, ktoré boli v Slovenskej republike implementované ako dôsledok prijatia predmetných smerníc a vyhodnotiť ich dosah na ochranu spotrebiteľa.

Metodológia predkladaného článku vychádza z kombinácie viacerých právno-vedných výskumných metód, ktoré umožnili uchopenie témy transpozície smerníc Európskej únie do slovenského právneho poriadku. Základom bola analytická metóda, prostredníctvom ktorej autor podrobil rozboru príslušné ustanovenia Smernice o digitálnom obsahu a Smernice o predaji tovaru, ako aj novelizované ustanovenia Občianskeho zákonníka a nového zákona o ochrane spotrebiteľa. Komparatívna metóda bola použitá pri porovnaní právnej úpravy v Slovenskej republike s úpravou dotknutých smerníc, ako aj pri hodnotení súladu s cieľmi smerníc. Deskriptívna metóda umožnila systematické predstavenie nových právnych inštitútov a slúžila na výklad a interpretáciu jednotlivých právnych pojmov a inštitútov. V neposlednom rade autor využil kritickú a hodnotiacu metódu na identifikáciu nedostatkov v legislatívnom procese a na formulovanie záverov týkajúcich sa kvality transpozície a miery právnej istoty pre spotrebiteľov a obchodníkov v digitálnom prostredí.

Hlavnými cieľmi prijatia citovaných smerníc, vo vzťahu k predmetu skúmania, je uľahčenie integrácie digitálneho rozmeru do vnútorného trhu EÚ a rozvoj cezhraničného obchodu v oblasti digitálneho trhu⁸.

Smernice si taktiež kladú za cieľ zabezpečenie lepšieho prístupu spotrebiteľov k digitálnemu obsahu a digitálnym službám a uľahčenie dodávania digitálneho obsahu a digitálnych služieb pre podniky⁹.

Smernice majú byť prostriedkom vytvorenia skutočného jednotného digitálneho trhu, zvýšenia právnej istoty osôb interagujúcich na digitálnom trhu a zníženia transakčných nákladov, najmä pre malé a stredné podniky¹⁰.

Účelom prijatia uvedených smerníc je umožnenie využitia plného potenciálu vnútorného trhu vytvorením právneho rámca, ktorý umožní bezproblémový prístup k cezhraničnému predaju tovaru vrátane transakcií elektronického obchodu¹¹ a uľahčiť podnikom dodávanie digitálneho obsahu a digitálnych služieb v celej Európskej únii prostredníctvom poskytnutia stabilného zmluvného práva pri dodávaní digitálneho obsahu alebo digitálnych služieb vo všetkých členských štátoch, najmä predídením právnej fragmentácii, ktorá by inak vznikala zavádzaním nových vnútroštátnych právnych predpisov špecificky upravujúcich digitálny obsah a digitálne služby v jednotlivých členských štátoch¹².

⁸ 1. odôvodnenie Smernice o predaji tovaru.

⁹ 1. odôvodnenie Smernice o digitálnom obsahu.

¹⁰ 3. odôvodnenie Smernice o digitálnom obsahu.

¹¹ 4. odôvodnenie Smernice o predaji tovaru.

¹² 7. odôvodnenie Smernice o digitálnom obsahu.

Prostriedkom zabezpečenia vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov má byť najmä jednotná a harmonizovaná úprava práva pre dodávanie digitálneho obsahu¹³.

Prvá z vyššie uvedených smerníc, t. j. Smernica o digitálnom obsahu, upravuje niektoré aspekty zmlúv o poskytovaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb, uzatváraných medzi *obchodníkmi*¹⁴, v anglickej jazykovej verzii „*trader*“¹⁵ (t. j. smernica v tomto prípade upustila od všeobecne používaného pojmu „*predávajúci*“ či „*podnikateľ*“) a *spotrebiteľmi*¹⁶.

Smernica o digitálnom obsahu, ako vyplýva zo samotného názvu, sa týka poskytovania digitálneho obsahu a digitálnych služieb. Základným predmetom jej úpravy je najmä úprava:

- a) pravidiel posudzovania súladu digitálneho obsahu alebo digitálnej služby so zmluvou,
- b) prostriedkov nápravy v prípade absencie takéhoto súladu,
- c) prostriedkov nápravy v prípade nedodania digitálneho obsahu alebo digitálnej služby,
- d) predpokladov na uplatnenie prostriedkov nápravy a
- e) úprava pravidiel zmeny digitálneho obsahu alebo digitálnej služby.

Predmet regulácie v poradí druhej smernice - Smernice o predaji tovaru je podstatne širší ako je oblasť digitalizácie, keďže sa uvedená smernica vzťahuje na všetky zmluvy o predaji tovaru a to bez ohľadu na to, či sú uzatvorené za fyzickej prítomnosti (v predajniach), online alebo prostredníctvom iných prostriedkov predaja na diaľku, pričom sa rovnako vzťahuje nie len na akýkoľvek bežný tovar, ale aj na tovar s digitálnym prvkom¹⁷, tovar s predinštalovaným softvérom (napr. smartfón, počítač a pod.), ako i tovar, ktorý je pripojený k digitálnej službe, pokiaľ je digitálny prvok potrebný na to, aby tovar plnil svoje funkcie a bol ponúkaný v rámci tej istej kúpnej zmluvy.

Predmetom úpravy Smernice o predaji tovaru je najmä vymedzenie:

- a) požiadaviek na kúpne zmluvy uzatvárané medzi predávajúcimi a spotrebiteľmi,
- b) pravidiel posudzovania súladu tovaru so zmluvou,
- c) prostriedkov nápravy v prípade nesúladu so zmluvou,
- d) postupov na uplatnenie prostriedkov nápravy, ako aj obchodných záruk¹⁸.

Z hľadiska prístupu k regulácii zmluvných vzťahov týkajúcich sa digitálneho plnenia sa popri univerzálnom prístupe, ktorý bol zvolený zo strany EÚ objavujú aj návrhy na sektorovo špecifickú reguláciu online trhu. Spotrebiteľia čelia rôznym rizikám a majú odlišné potreby v závislosti od konkrétnych trhov, ako sú sociálne médiá, streamovacie platformy či cloudové služby. Preto je potrebné zvážiť, či univerzálny prístup Smernice o digitálnom obsahu je

¹³ 8. odôvodnenie Smernice o digitálnom obsahu.

¹⁴ čl. 2 ods. 5 Smernice o digitálnom obsahu: „obchodník“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba bez ohľadu na to, či je v súkromnom alebo verejnom vlastníctve, ktorá v súvislosti so zmluvami, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, koná na účely, ktoré sa týkajú jej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, remesla alebo povolania, a to aj prostredníctvom inej osoby konajúcej v jej mene alebo z jej poverenia.

¹⁵ ‘trader’ means any natural or legal person, irrespective of whether privately or publicly owned, that is acting, including through any other person acting in that natural or legal person’s name or on that person’s behalf, for purposes relating to that person’s trade, business, craft, or profession, in relation to contracts covered by this Directive.

¹⁶ čl. 2 ods. 6 Smernice o digitálnom obsahu: „spotrebiteľ“ je akákoľvek fyzická osoba, ktorá v súvislosti so zmluvami, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, koná na účely, ktoré sa netýkajú jej obchodnej ani podnikateľskej činnosti, remesla ani povolania.

¹⁷ napr. inteligentná práčka alebo inteligentné hodinky.

¹⁸ Bližšie pozri DULAKOVÁ JAKÚBEKOVÁ D.: Predaj tovaru v obchode v kontexte s novou spotrebiteľskou smernicou o predaji tovaru - č. 2019/701. In: Paneurópske právnické listy, ročník II., rok 2019, číslo 2, ISSN 2644-450X.

dostatočný a či by nebolo vhodné ho doplniť o osobitné pravidlá pre jednotlivé segmenty digitálneho trhu¹⁹.

II. TRANSPOZÍCIA SMERNICE O DIGITÁLNOH OBSAHU

Smernica o digitálnom obsahu a Smernica o predaji tovaru boli prijaté v režime úplnej harmonizácie, ktorej podstata spočíva v tom, že členské štáty pri implementácii smernice nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení implementovanej smernice.

Uvedené smernice mali byť transponované do vnútroštátnych právnych poriadkov členských štátov Európskej únie do 1. júla 2021.

V podmienkach Slovenskej republiky k tomuto došlo so značným oneskorením (trojročným omeškaním). So značným oneskorením bol schválený už samotný návrh nového zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorým malo dôjsť k transpozícii Smernice o digitálnom obsahu. Tento bol schválený Národnou radou Slovenskej republiky dňa 20. júna 2023. Zároveň bol však tento návrh 10. júla 2023 vrátený Prezidentkou Slovenskej republiky Národnej rade Slovenskej republiky na opätovné prerokovanie²⁰.

Napriek uvedenému bol nový zákon o ochrane spotrebiteľa konečne schválený dňa 24.04.2024 a dňa 01.07.2024 nadobudol účinnosť.

Slovenská republika transponovala Smernicu o digitálnom obsahu ako posledná zo všetkých členských štátov EÚ prostredníctvom úplne nového zákona na ochranu spotrebiteľa – zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „nový zákon o ochrane spotrebiteľa“), ktorý nahradil doposiaľ platný a účinný zákon o ochrane spotrebiteľa²¹, ako i zákon o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho²² a významne sa dotkol aj úpravy Občianskeho zákonníka.

Okrem transpozície Smernice o digitálnom obsahu bola cieľom prijatia nového zákona o ochrane spotrebiteľa taktiež transpozícia Smernice o predaji tovaru, ako i Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2161 z 27. novembra 2019, ktorou sa menia smernica Rady 93/13/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES, 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o lepšie presadzovanie a modernizáciu predpisov Únie v oblasti ochrany spotrebiteľa (tzv. modernizačná smernica).

Cieľom takto rozsahovo aj obsahovo veľmi širokej novelizácie bolo nie len zosúladienie spotrebiteľskej úpravy s úniou právom, ale i realizácia zmien smerom k zjednocovaniu v súčasnosti odvetvovo rozdrobenej spotrebiteľskej úpravy a súčasne jej modernizácii²³.

Pre porovnanie možno uviesť, že transpozícia Smernice o digitálnom obsahu v Španielsku bola uskutočnená osobitným zákonom č. 7/2021 (Royal Decree-Law RDL 7/2021) zo dňa 27.

¹⁹ WIŚNIEWSKA, K., PAŁKA, P., The impact of the Digital Content Directive on online platforms' Terms of Service, Yearbook of European Law, Volume 42, 2023, Pages 388–406.

²⁰ Za zmienku stojí fakt, že výhrady prezidentky sa nijako netýkali transpozičnej časti navrhovaného právneho predpisu, ba dokonca ani otázok súvisiacich s ochranou spotrebiteľa, či otázkou regulácie jednotného digitálneho trhu, ale tieto smerovali voči časti návrhu zákona, ktorým majú byť novelizované ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, ktoré sa týkajú práv na ochranu osobnosti.

²¹ zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

²² zákon č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²³ ADAMOVÁ Z., NOVOTNÁ M. Slovensko na ceste k harmonizácii digitálneho zmluvného práva. In: JURČOVÁ M. (ed.): Digitálne platformy. VEDA vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2023. 58 s. ISBN 978-80-224-2039-6.

apríla 2021²⁴, v Taliansku bol v procese transpozície novelizovaný spotrebiteľský kódex (Consumer Code, Legislative Decree No. 206) a transpozícia bola realizovaná 4. novembra 2021²⁵, v Portugalsku bol dňa 18. októbra 2021 prijatý osobitný zákon č. 84/2021²⁶.

III. VEC - TOVAR S DIGITÁLNYMI PRVKAMI

Základnou kategóriou, ktorá bola implementovaná do európskeho a v konečnom dôsledku i slovenského práva Smernicou o digitálnom obsahu je inštitút tovaru s digitálnymi prvkami, ktorý predstavuje úplne nový a špecifický druh veci.

Tovarom s digitálnymi prvkami sa v zmysle Smernice o digitálnom obsahu²⁷ rozumie akýkoľvek hmotný huteľný predmet, ktorý:

- a) obsahuje digitálny obsah, alebo
- b) obsahuje digitálnu službu (napr. DVD, smartfón, počítač), alebo
- c) je s digitálnym obsahom alebo digitálnou službou prepojený takým spôsobom, že absencia uvedeného digitálneho obsahu alebo digitálnej služby by bránila tovaru plniť jeho funkcie²⁸.²⁹

Jedná sa najmä o počítačové programy, aplikácie, video súbory, audio súbory, hudobné súbory, digitálne hry, elektronické knihy (e-knihy) alebo iné elektronické publikácie, ale aj digitálne služby, ktoré umožňujú vytváranie, spracúvanie, prístup alebo uchovávanie dát v digitálnej forme vrátane softvéru ako služby, napríklad výmenu video súborov a audio súborov alebo hostiteľské služby pre iné súbory, textové editory alebo hry ponúkané v prostredí kumulovaných serverových výpočtov (cloud computing) a sociálnych médií³⁰.

Digitálnym obsahom sa v zmysle Smernice o digitálnom obsahu považujú dáta, ktoré sa vyprodukujú a dodávajú v digitálnej forme³¹. Môže sa teda jednať napríklad o hudbu, video, počítačovú hru a podobne.

Z predmetného vymedzenia pojmu digitálny obsah možno vyvodiť záver, podľa ktorého podmienky produkcie a dodania obsahu v digitálnej forme musia byť splnené kumulatívne. Nepostačuje teda vyprodukovať dáta digitálne a tieto dodať vo fyzickej forme (napr. tlačný telefónny zoznam, alebo vytlačená databáza), ale taktiež dodanie týchto dát musí byť realizované digitálnou formou.

Za digitálnu službu je v zmysle Smernice o digitálnom obsahu považovaná služba, ktorá spotrebiteľovi umožňuje:

- a) vytvárať, spracúvať alebo uchovávať údaje v digitálnej forme alebo mať k takýmto údajom prístup (napr. cloudové úložisko), ako i služba, ktorá

²⁴ AMAYUELAS, Esther Arroyo. The Implementation of the EU Directives 2019/770 and 2019/771 in Spain. *Journal of European Consumer and Market Law*, 2022, 11.1.

²⁵ DE FRANCESCHI, Alberto. Italian Consumer Law after the Transposition of Directives (EU) 2019/770 and 2019/771. *Journal of European Consumer and Market Law*, 2022, 11.2.

²⁶ CARVALHO, Jorge Morais. The Implementation of the EU Directives 2019/770 and 2019/771 in Portugal. *Journal of European Consumer and Market Law*, 2022, 11.1.

²⁷ čl. 2 bod 3. Smernice o digitálnom obsahu.

²⁸ V zmysle článku 3 ods. 4. sa však Smernica o digitálnom obsahu neuplatňuje na digitálny obsah alebo digitálne služby, ktoré sú súčasťou tovaru alebo sú s ním prepojené takým spôsobom, že absencia uvedeného digitálneho obsahu alebo digitálnej služby by bránila tovaru plniť jeho funkcie a ktoré sa poskytujú spolu s tovarom na základe kúpnej zmluvy týkajúcej sa tohto tovaru bez ohľadu na to, či takýto digitálny obsah alebo digitálnu službu dodáva predávajúci alebo tretia strana.

²⁹ Článok 2 ods. 3. Smernice o digitálnom obsahu.

³⁰ ADAMOVÁ Z., NOVOTNÁ M. Slovensko na ceste k harmonizácii digitálneho zmluvného práva. In: JURČOVÁ M. (ed.): *Digitálne platformy*. VEDA vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2023. 61 s. ISBN 978-80-224-2039-6.

³¹ Článok 2 bod 1. Smernice o digitálnom obsahu.

- b) výmenu údajov v digitálnej forme (napr. WhatsApp, Viber) alebo akúkoľvek inú interakciu s údajmi v digitálnej forme, ktoré nahráva alebo vytvára spotrebiteľ alebo iní používatelia uvedenej služby (napr. Facebook, Instagram, YouTube a pod.)³²;

V uvedenej súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že Smernica o digitálnom obsahu sa uplatňuje nezávisle od média použitého na prenos digitálneho obsahu alebo digitálnej služby alebo na poskytnutie prístupu k nim.

Do rozsahu jej pôsobnosti patria aj na číslach nezávislé služby interpersonálnej komunikácie (napr. WhatsApp, Viber), hoci prístup na internet a iné elektronické komunikačné služby sú z jej pôsobnosti vylúčené³³.

Smernica o digitálnom obsahu sa naopak neuplatňuje na digitálny obsah alebo digitálne služby, ktoré sú súčasťou tovaru alebo sú s ním prepojené takým spôsobom, že by absencia uvedeného digitálneho obsahu alebo digitálnej služby bránila tovaru plniť jeho funkcie a ktoré sa poskytujú spolu s tovarom na základe kúpnej zmluvy týkajúcej sa tohto tovaru bez ohľadu na to, či takýto digitálny obsah alebo digitálnu službu dodáva predávajúci alebo tretia strana (napr. inteligentná práčka alebo inteligentné hodinky, smartfón, počítač a pod.)³⁴.

Ak sa však tovar a softvér ponúkajú samostatne (napr. spotrebiteľ si do svojho smartfónu/počítača stiahne aplikáciu, ktorá nebola predinštalovaná), na súlad tohto softvéru sa budú vzťahovať pravidlá Smernice o digitálnom obsahu.

V procese transpozície Smernice o digitálnom obsahu do nášho vnútroštátneho právneho poriadku došlo k odchýleniu sa od základného pojmu tovar s digitálnym plnením, ktorý používa Smernica o digitálnom plnení, ktorý v intenciách tuzemskej úpravy vyjadruje pojem vec s digitálnym plnením.

Definícia pojmu vec s digitálnymi prvkami je v podmienkach Slovenskej republiky upravená v novom § 119a Občianskeho zákonníka³⁵, ktorý je obsahovo zhodný a znením takmer totožný s vymedzením pojmu tovar s digitálnym plnením vymedzeným v Smernici o digitálnom obsahu. Jediným markantným rozdielom je už spomenuté použitie pojmu „tovar“ v Smernici o digitálnom obsahu a pojmu „vec“ v novej slovenskej úprave³⁶.

Vecou s digitálnymi prvkami³⁷ je „akákoľvek hnutelná vec, ktorá obsahuje digitálny obsah alebo digitálnu službu alebo je s digitálnym obsahom alebo digitálnou službou prepojená takým spôsobom, že absencia digitálneho obsahu alebo digitálnej služby by bránila tomu, aby vec plnila svoje funkcie“.

Môže sa jednať napr. o inteligentné hodinky, ktoré môžu svoje funkcie plniť iba prostredníctvom aplikácie, ktorú si spotrebiteľ nainštaluje do svojho mobilného telefónu. Aplikácia by potom bola prepojeným digitálnym prvkom. Kategória vecí s digitálnymi prvkami v sebe teda inkorporuje bežné hmotné veci, ktoré obsahujú digitálny obsah alebo službu, pričom aby bolo možné považovať tovar za tovar s digitálnymi prvkami, musí byť splnená jedna z dvoch podmienok. Buď by absencia digitálneho obsahu alebo digitálnej služby spôsobila, že

³² Článok 2 bod 2 Smernice o digitálnom obsahu.

³³ Článok 3 ods.5 písm. b) Smernice o digitálnom obsahu.

³⁴ Článok 3 ods. 4 Smernice o digitálnom obsahu.

V takom prípade sa na vzniknuté otázky bude aplikovať Smernica o predaji tovaru. To teda znamená, že spotrebiteľia budú mať právo na zákonnú záruku na predinštalovaný softvér (smartfónu, počítača a pod.), ak sa nedodá bezpečnostná záplata alebo sa nedodajú aktualizácie.

³⁵ zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

³⁶ Za zmienku stojí fakt, že nový zákon č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov naopak používa pojem tovar, ktorým je v zmysle § 2 „akákoľvek hmotná hnutelná vec; tovarom je aj elektrina, voda alebo plyn, ktoré sú na predaj v obmedzenom objeme alebo v určenom množstve, a hmotný nosič, ktorý slúži výlučne ako nosič digitálneho obsahu, najmä CD, DVD, USB kľúč a pamäťová karta“.

³⁷ § 119a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

tovar nie je možné používať so všetkými vymienenými alebo očakávanými funkciami (napr. operačný systém mobilného telefónu; nie však už tie aplikácie, ktoré boli síce do mobilného telefónu nainštalované, avšak ich odinštalovanie nespôsobí stratu funkčnosti), alebo sa digitálny obsah alebo digitálna služba v tovare s digitálnymi prvkami poskytujú s týmto tovarom ako jeden tovar, pričom tak ustanovuje aj kúpna zmluva³⁸.

Digitálnym obsahom³⁹ sú „*údaje, ktoré sa vytvárajú a dodávajú v digitálnej forme*“. Pri vymedzení pojmu digitálny obsah možno taktiež badať rozdiely medzi tuzemskou právnou úpravou, ktorá identifikuje digitálny obsah ako údaje a znením Smernice o digitálnom obsahu, ktoré za digitálny obsah považuje dáta. V tomto smere môže vzniknúť polemika, či možno pojmy dáta a údaje považovať za pojmy s rovnakým významom, alebo nie. Odlišné pojmové vymedzenie v tomto smere nepovažujeme za šťastné.

Digitálnou službou⁴⁰ sa rozumie „*služba, ktorá spotrebiteľovi umožňuje vytvárať, spracúvať alebo uchovávať údaje v digitálnej forme alebo mať k takýmto údajom prístup, alebo ktorá umožňuje výmenu alebo akúkoľvek interakciu údajov v digitálnej forme, ktoré nahrávajú alebo vytvárajú užívatelia služby*“.

V tomto smere možno opäť identifikovať rozdiely medzi vymedzením pojmu digitálna služba v našom právnom poriadku a Smernici o digitálnom obsahu, ktorá v tomto prípade môže mať podľa nášho názoru za následok nedostatočnú resp. nesprávnu transpozíciu smernice. V zmysle citovaného ustanovenia nášho Občianskeho zákonníka sa za digitálnu službu považuje aj akákoľvek interakcia údajov v digitálnej forme. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že údaje sami o sebe neinteraktujú a ak by aj interaktovali (možné pripustiť napr. v oblasti umelej inteligencie) nejednalo by sa podľa nášho názoru o službu ako takú. Z uvedeného dôvodu by za vhodnejšiu konštrukciu bolo možné považovať konštrukciu zvolenú Smernicou o digitálnom obsahu, ktorá za digitálnu službu považuje akúkoľvek interakciu „s“ údajmi v digitálnej forme.

Za digitálnu službu by teda mala byť považovaná služba, ktorá (okrem iného) umožňuje výmenu údajov v digitálnej forme, ako i akúkoľvek inú interakciu s údajmi v digitálnej forme (nie akúkoľvek interakciu údajov).

Tuzemská právna úprava v § 119a ods. 4 Občianskeho zákonníka, nad rámec Smernice o digitálnom obsahu, obsahuje taktiež vymedzenie pojmu digitálne plnenie, za ktoré považuje *digitálny obsah a digitálnu službu*.

IV. ZMLUVA S DIGITÁLNYM PLNENÍM

Transpozícia Smernice o digitálnom obsahu zaviedla do nášho právneho poriadku taktiež nový osobitný typ zmluvy, a to spotrebiteľskú zmluvu s digitálnym plnením.

Definícia zmluvy s digitálnym plnením je obsiahnutá v novom § 852a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je zmluvou s digitálnym plnením „*každá spotrebiteľská zmluva, na základe ktorej obchodník dodáva alebo sa zaväzuje dodať digitálne plnenie, a spotrebiteľ platí alebo sa zaväzuje zaplatiť cenu, vrátane digitálne vyjadrenej hodnoty, alebo poskytuje alebo sa zaväzuje poskytnúť obchodníkovi svoje osobné údaje, a to aj vtedy, ak sa digitálne plnenie vyvíja podľa špecifikácií spotrebiteľa*“.

V zmysle citovanej definície platí, že zmluvou s digitálnym plnením bude výlučne zmluva, ktorej predmetom dodania bude digitálna služba, alebo digitálny obsah, ktorý je dodávaný

³⁸ ADAMOVÁ Z., NOVOTNÁ M. Slovensko na ceste k harmonizácii digitálneho zmluvného práva. In: JURČOVÁ M. (ed.): Digitálne platformy. VEDA vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2023. 63 s. ISBN 978-80-224-2039-6.

³⁹ § 119a ods. 2 Občianskeho zákonníka.

⁴⁰ § 119a ods. 3 Občianskeho zákonníka.

obchodníkom⁴¹ spotrebiteľovi⁴². Slovenský zákonodarca tak nevyužil dostupnú výnimku z princípu úplnej harmonizácie a nerozšíril dotknutú úpravu aj na iné ako spotrebiteľské vzťahy. Z uvedeného možno konštatovať, že zmluva s digitálnym plnením bude teda výlučne spotrebiteľskou zmluvou a právna úprava zmluvy s digitálnym plnením nebude dopadať na zmluvy uzavreté medzi podnikateľmi (B2B), ani na zmluvy uzavreté medzi nepodnikateľmi (C2C).

Absenciu právnej úpravy zmlúv s digitálnym plnením uzatváraných medzi nepodnikateľmi, ale i medzi podnikateľmi nemožno podľa nášho názoru považovať za správnu. Je predpokladateľné, že v budúcnosti sa ako potrebné ukáže regulovať aj tento okruh právnych vzťahov.

V uvedenej súvislosti nemožno opomenúť ani vznik možných problémov pri zmluvách so zmiešaným účelom, kde určitý subjekt používa digitálne plnenie čiastočne na podnikateľský a čiastočne na nepodnikateľský účel (napr. nákup antivírusového programu pre počítač, ktorý je využívaný tak pre výkon profesie ako aj pre súkromné účely)⁴³. Vo svetle judikatúry Súdneho dvora EÚ najmä vo veci *Johann Gruber proti Bay Wa AG*⁴⁴ totiž platí, že aj zmluvu so zmiešaným účelom možno považovať za spotrebiteľskú, a to v prípade, ak je podnikateľský účel len okrajový.

Ďalším definičným znakom zmluvy s digitálnym plnením je jej odplacnosť. Právna úprava zmluvy s digitálnym plnením sa teda nebude vzťahovať na bezodplatné dodanie digitálneho plnenia.

Za odplatné dodanie však nová právna úprava považuje nie len dodanie plnenia za finančnú odplatu, ale i dodanie za odplatu v digitálne vyjadrenej hodnote (napr. platba kryptomenou), ako i dodanie výmenou za osobné údaje spotrebiteľa. Odplatným plnením nie je prípad, kedy má spotrebiteľ obchodníkovi poskytnúť len také osobné údaje, ktoré obchodník spracuje výlučne na účely dodania digitálneho plnenia alebo splnenia zákonom stanovenej povinnosti.

Príkladom aplikácie odplaty prostredníctvom poskytnutia osobných údajov môže byť prípad keď si spotrebiteľ otvorí účet na sociálnych médiách a poskytuje meno a e-mailovú adresu, ktoré sa používajú aj na iné účely, než je len dodávanie digitálneho obsahu alebo digitálnej služby alebo na iné účely, než je dodržiavanie zákonných požiadaviek. Rovnako môže ísť o prípad, keď spotrebiteľ udelí súhlas s tým, aby obchodník použil akýkoľvek materiál, ktorý predstavuje osobné údaje, ako sú fotografie alebo príspevky, ktoré spotrebiteľ nahrá, na marketingové účely.

Zmluvou s digitálnym plnením je zmluva, ktorá spĺňa vyššie uvedené znaky bez ohľadu na to, či obchodník dodáva spotrebiteľovi plnenie, ktoré už existuje, alebo má obchodník vyvinúť podľa špecifikácií spotrebiteľa, teda bez ohľadu na to, či predmet zmluvy napĺňa znaky kúpnej zmluvy, zámennej zmluvy, alebo zmluvy o dielo.

Za podstatné náležitosti zmluvy s digitálnym plnením bude teda možné považovať:

⁴¹ V rámci novely Občianskeho zákonníka došlo k zmene štandardného označenia zmluvného partnera spotrebiteľa, ktorý je aktuálne v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka označovaný ako obchodník namiesto staršieho pojmu dodávateľ.

⁴² Za účelom bližšieho vymedzenia pojmu spotrebiteľ pozri bližšie FILIČKO V. In VOJČÍK P. a kol.: Občianske právo hmotné. 3. vyd. 2. diel. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021, s. 107. ISBN 978-80-7380-845-7.

⁴³ ADAMOVÁ Z., NOVOTNÁ M. Slovensko na ceste k harmonizácii digitálneho zmluvného práva. In: JURČOVÁ M. (ed.): Digitálne platformy. VEDA vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2023. 66 s. ISBN 978-80-224-2039-6.

⁴⁴ Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 20. januára 2005, *Johann Gruber proti Bay Wa AG*, C-464/01, EU:C:2001:464, v ktorom súdny dvor ustálil, že osoba, ktorá uzavrela zmluvu týkajúcu sa tovaru určeného čiastočne na podnikateľský účel a čiastočne na účel, ktorý nie je súčasťou jej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, nemá právo dovolávať sa výhod vyplývajúcich z pravidiel osobitnej právomoci stanovených v článkoch 13 až 15 tohto dohovoru, s výnimkou prípadu, že podnikateľský účel je do takej miery okrajový, že má v celkovom kontexte predmetného plnenia len zanedbateľný význam, pričom skutočnosť, že prevažuje nepodnikateľský aspekt nie je v tomto ohľade významná.

- a) uzavretie zmluvy medzi obchodníkom (predtým dodávateľom) a spotrebiteľom,
- b) predmetom zmluvy je dodanie digitálneho plnenia (digitálneho obsahu, alebo digitálnej služby),
- c) dodanie plnenia je realizované za odplatu (peňažnú, alebo i nepeňažnú);

Ustanovenia o zmluve s digitálnym plnením sa v zmysle negatívneho vymedzenia nebudú vzťahovať na zmluvy, ktorých predmetom je:

- a) služba, ktorá nie je digitálnou službou, bez ohľadu na to, či obchodník používa digitálne formy alebo prostriedky na vytvorenie výstupu služby, na jeho dodanie alebo prenos spotrebiteľovi,
- b) elektronická komunikačná služba okrem interpersonálnej komunikačnej služby nezávislej od čísel,
- c) poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služby súvisiacej s poskytovaním zdravotnej starostlivosti,
- d) služba v oblasti hazardných hier, ktoré obchodník poskytuje na individuálnu žiadosť spotrebiteľa prostredníctvom elektronických prostriedkov alebo inej technológie na uľahčenie komunikácie, ktoré zahŕňajú peňažné stávky, vrátane hazardných hier, ktoré obsahujú prvok zručnosti, najmä lotériové, kasínové alebo pokrové hry alebo stávky,
- e) finančná služba,
- f) softvér, ktorý obchodník ponúka spotrebiteľovi bezodplatne v rámci voľnej licencie s otvoreným zdrojovým kódom, ak obchodník spracúva osobné údaje spotrebiteľa výlučne na účely zvýšenia bezpečnosti, kompatibility alebo interoperability tohto softvéru,
- g) digitálny obsah, ktorý sa sprístupňuje verejnosti v rámci predstavenia alebo podujatia, ako je najmä digitálne audiovizuálne predstavenie, okrem prenosu signálu,
- h) digitálny obsah, ktorý sú orgány verejnej moci povinné sprístupňovať a
- i) digitálne plnenie, ktoré je súčasťou veci s digitálnymi prvkami alebo je s ňou prepojené takým spôsobom, že absencia digitálneho obsahu alebo digitálnej služby by bránila tomu, aby vec plnila svoje funkcie⁴⁵;

Ustanovenia o zmluve o digitálnom obsahu sa majú vzťahovať aj na hmotný nosič, ktorý slúži výhradne ako nosič digitálneho obsahu.

Zároveň má v prípade zmiešaných zmlúv platiť, že ak je okrem digitálneho plnenia predmetom tej istej zmluvy aj iné plnenie, ustanovenia o zmluve o digitálnom obsahu sa použijú len na tú časť zmluvy, ktorá sa týka digitálneho plnenia.

V. APLIKABILITA SMERNICE O PREDAJI TOVARU NA ZMLUVY S DIGITÁLNYM PLNENÍM

Smernica o predaji tovaru, sa vzťahuje na kúpne zmluvy⁴⁶, na základe ktorých dochádza k prevodu vlastníctva za odplatu, pričom predmetom prevodu je „*existujúci tovar alebo tovar, ktorý sa vyrobí alebo vyhotoví až v budúcnosti*“. V slovenskej právnej úprave má tento typ kontraktov právny základ v Občianskom zákonníku, v § 612 až 627 – v rámci úpravy kúpnej

⁴⁵ § 852a ods. 3 Občianskeho zákonníka.

⁴⁶ V zmysle čl. 2 Smernice o predaji tovaru sa pod pojmom „*kúpna zmluva*“ rozumie *akákoľvek zmluva*, na základe ktorej *predávajúci* preveďie alebo sa zaviazá previesť vlastníctvo tovaru *na spotrebiteľa* a spotrebiteľ uhradí alebo sa zaviazá uhradiť jeho cenu a zároveň (čl. 3 o rozsahu smernice, ods. 2) *zmluva o dodaní tovaru*, ktorý sa má vyrobiť alebo vyhotoviť.

zmluvy (§ 588 – 627 OZ), kde je regulovaný ako samostatný zmluvný podtyp⁴⁷ eventuálne v rámci ustanovení zmluvy o zhotovení veci na zákazku (§ 644 až 651 OZ).

Na zmluvy s digitálnym plnením sa okrem ustanovení nového zákona o ochrane spotrebiteľa, Občianskeho zákonníka, Smernice o digitálnom obsahu budú aplikovať taktiež vybrané ustanovenia Smernice o predaji tovaru, keďže táto sa podľa čl. 3 uvedenej smernice vzťahuje na všetky odplatné zmluvy, na základe ktorých obchodník dodáva spotrebiteľovi digitálne plnenie (t.j. digitálny obsah alebo digitálnu službu).

Odplatným dodaním sa v zmysle Smernice o predaji tovaru, podobne ako tomu je v zmysle nového ust. § 852a Občianskeho zákonníka, rozumie nie len dodanie digitálneho plnenia za finančné protiplnenie (odplatu v peniazoch), ale i prípad kedy je digitálne plnenie poskytnuté výmenou za údaje spotrebiteľa.

Za odplatné poskytnutie údajov spotrebiteľa sa však ani v tomto prípade nepovažuje poskytnutie osobných údajov spotrebiteľa, ktoré obchodník spracúva výlučne na účely dodania digitálneho obsahu alebo digitálnej služby v súlade s touto smernicou alebo na to, aby bolo obchodníkovi umožnené dodržať právne požiadavky, ktorým obchodník podlieha, a obchodník uvedené údaje nespracúva na žiadne iné účely.

Smernica o predaji tovaru sa teda vzťahuje aj na zmluvy o predaji tovaru s digitálnym prvkom, ktorý na plnenie svojich funkcií vyžaduje digitálny obsah alebo digitálnu službu, a to aj v prípade, ak digitálny obsah alebo digitálnu službu poskytuje osoba odlišná od obchodníka (predávajúceho).

Uvedené riešenie, v snahe o zvýšenie ochrany spotrebiteľa, v otázke zodpovednosti za vady uprednostňuje predávajúceho daného produktu pred reálnym poskytovateľom digitálneho obsahu alebo digitálnej služby. Napr. ak v automobile zlyhá ABS software, jednoznačne to predstavuje nesúlad s požiadavkami a predávajúci automobilu by za takýto nesúlad mal niesť zodpovednosť aj vtedy, keď tento softvér sám nevyrobil. Predávajúci sa teda nemôže vyhnúť zodpovednosti len preto, že vadnú časť predávaného výrobku vyrobil niekto iný⁴⁸.

V prípade pochybností, či je digitálny obsah alebo služba, ktoré sú obsiahnuté v tovare alebo sú s ním prepojené, súčasťou kúpnej zmluvy, sa má za to, že takýto digitálny obsah alebo služba patria do pôsobnosti Smernice o predaji tovaru⁴⁹.

V praxi však môže byť mnohokrát ťažké určiť, či sa na daný prípad má aplikovať len Smernica o digitálnom obsahu, alebo aj Smernica o predaji tovaru. Napr. nie je úplne zrejmé, do akej miery sa Smernica o predaji tovaru bude (alebo nebude) vzťahovať na balíky, ktoré obsahujú viacero položiek rôzneho druhu a povahy, ako sú napr. knihy so sprievodným digitálnym obsahom⁵⁰.

Na úpravu zodpovednosti za vady pri predaji tovaru nadväzuje nová Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2853 o zodpovednosti za chybné výrobky a o zrušení smernice Rady 85/374/EHS, ktorej predmetom úpravy je harmonizácia pravidiel náhrady škody spôsobenej chybným výrobkom.

⁴⁷ DULAKOVÁ JAKÚBEKOVÁ D.: Predaj tovaru v obchode v kontexte s novou spotrebiteľskou smernicou o predaji tovaru - č. 2019/701. In: Paneurópske právnické listy, ročník II., rok 2019, číslo 2, ISSN 2644-450X.

⁴⁸ SEIN, K.: The Applicability of the Digital Content Directive and Sales of Goods Directive to Goods with Digital Elements. In: Juridica International. Law review, 2021, č. 30, s. 24 – 25.

⁴⁹ Článok 3 ods. 4 Smernice o digitálnom obsahu a Článok 3 ods. 3 Smernice o predaji tovaru.

⁵⁰ WENDEHORST, CH. Sale of Goods and Supply of Digital Content – Two Worlds Apart? Study for the JURI Comiettee, 2016, s. 8. Dostupné online na https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/98774/pe%20556%20928%20EN_final.pdf.

VI. ZÁVER

Digitalizácia ako vysoko aktuálny fenomén spoločenskej interakcie rôzneho druhu si vzhľadom na svoj dosah nepochybne zaslúžila právnu reguláciu. Vzhľadom na predpokladaný vývoj v danej oblasti je nepochybné, že základná regulácia obsiahnutá v Smernici o digitálnom obsahu a Smernici o predaji tovaru sa v budúcnosti bude ďalej vyvíjať a precizovať.

V uvedených intenciách hodnotíme legislatívne kroky Európskej únie v oblasti digitalizácie pozitívne.

Uvedený záver však nemožno primerane vyvodit' aj vo vzťahu k postupu Slovenskej republiky, ktorá sa s transpozíciou dotknutých smerníc omeškala o celé tri roky.

Ďalším problematickým bodom je skutočnosť, že už v rámci ukončenej transpozície možno identifikovať nedostatky a odchýlenia od ustanovení a cieľov dotknutých smerníc. Uvedená skutočnosť opäť potvrdzuje opakujúce sa problémy Slovenskej republiky v oblasti transpozície a implementácie smerníc Európskej únie. Uvedené vo vzťahu k Smernici o digitálnom obsahu platí o to viac, že táto je budovaná na princípe úplnej harmonizácie, ktorý pri nesprávnej transpozícii bude možné dodržať len veľmi ťažko.

Absenciu úpravy zmlúv s digitálnym plnením uzatváraných medzi nepodnikateľmi, ale i medzi podnikateľmi nemožno podľa nášho názoru považovať za správnu.

Záverom je potrebné taktiež poukázať na skutočnosť, že samotné normovanie práv spotrebiteľov v určitom právnom akte sa spravidla automaticky nepremieta do zmluvnej praxe, a nestalo sa tak ani v prípade úpravy Smernice o digitálnom obsahu. Smernica o digitálnom obsahu neupravuje žiadne sankcie za používanie zmluvných doložiek, ktoré sú v rozpore s účelmi smernice. Obchodníci tak nemajú žiadnu priamu motiváciu dodržiavať ustanovenia Smernice o digitálnom obsahu. Najhoršie čo sa im totiž môže stať je to, že zmluvná podmienka rozporná so Smernicou o digitálnom obsahu nebude súdne vymožiteľná⁵¹.

KLÚČOVÉ SLOVÁ

tovar s digitálnymi prvkami, vec s digitálnymi prvkami, zmluva s digitálnym plnením, spotrebiteľ

KEY WORDS

goods with digital elements, item with digital elements, contract with digital fulfillment, consumer

POUŽITÁ LITERATÚRA

1. ADAMOVÁ Z., NOVOTNÁ M. Slovensko na ceste k harmonizácii digitálneho zmluvného práva. In: JURČOVÁ M. (ed.): Digitálne platformy. VEDA vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2023. ISBN 978-80-224-2039-6.
2. AMAYUELAS, E., A.: The Implementation of the EU Directives 2019/770 and 2019/771 in Spain. *Journal of European Consumer and Market Law*, 2022, 11.1.
3. BAČÁROVÁ, R. Ústavnoprávne kolízie ochrany výsledkov tvorivej duševnej činnosti v digitálnom svete. In: Košické dni súkromného práva : recenzovaný zborník vedeckých prác. - Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2021. s. 441-458. ISBN 978-80-574-0024-0.
4. BAČÁROVÁ, R. Protichodné záujmy subjektov autorského práva ako príčina konfliktov v autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu európskej únie. In:

⁵¹ WIŚNIEWSKA, K., PAŁKA, P., The impact of the Digital Content Directive on online platforms' Terms of Service, *Yearbook of European Law*, Volume 42, 2023, Pages 388–406, <https://doi.org/10.1093/yel/yead004>.

- ADAMOVÁ, Z. (ed.): Nové technológie, internet a duševné vlastníctvo 4. TYPI UNIVERSITATYS TYRNAVIENSIS, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity v Trnave a Vedy, vydavateľstva SAV v Bratislave, 2020. 232 s. ISBN 978-80-568-0329.
5. CARVALHO, J. M.: The Implementation of the EU Directives 2019/770 and 2019/771 in Portugal. *Journal of European Consumer and Market Law*, 2022, 11.1.
 6. CARVALHO, J. M. - FARINHA, M. Goods with Digital Elements, Digital Content and Digital Services in Directives 2019/770 and 2019/771. *Revista de Direito e Tecnologia [Journal of Law and Technology [online]]*. 2020, Vol. 2, No. 2 [cit. 2025-01-06]. Dostupné na: <https://ssrn.com/abstract=3717078>
 7. CSACH, K.: Štandardné zmluvy. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-199-1
 8. ČOLLÁK, J.: Mlčanie alebo nečinnosť ako právny úkon: niekoľko úvah o občianskom práve vo svete internetu alebo (ne)jasný systém "súhlasu a nesúhlasu". In: *Košické dni súkromného práva : recenzovaný zborník vedeckých prác*. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2016, ISBN 978-80-8152-400-4. s. 32-41
 9. DE FRANCESCHI, A.: Italian Consumer Law after the Transposition of Directives (EU) 2019/770 and 2019/771. *Journal of European Consumer and Market Law*, 2022, 11.2.
 10. Digital single market for Europe. In: European Council, Council of the European Union [online]. 2020 [cit. 2025-07-21]. Dostupné na: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/digital-single-market/>
 11. DULAKOVÁ JAKÚBEKOVÁ D.: Predaj tovaru v obchode v kontexte s novou spotrebiteľskou smernicou o predaji tovaru - č. 2019/701. In: *Paneurópske právnické listy, ročník II., rok 2019, číslo 2*, ISSN 2644-450X
 12. JANSSEN A.: Smart Contracting And The New Digital Directives: Some Initial Thoughts? In: *Journal of Intellectual Property, Information Technology and Electronic Commerce Law*, rok 2021, ročník 12, číslo 2
 13. KOROMHÁZ P.: Elektronické zdravotníctvo ako predpoklad pre poskytovanie zdravotných služieb v prostredí jednotného digitálneho trhu EÚ. In: *MMK 2023: recenzovaný sborník příspěvků mezinárodní vědecké konference*. Hradec Králové: MAGNANIMITAS, 2023, ISBN 978-80-87952-39-9. s. 341-346
 14. KUŠNÍŘIKOVÁ M. in HRABČÁK M. et. al.: Blockchain technológia ako činiteľ (faktor) ovplyvňujúci súčasnú podobu práva / = Blockchain Technology as the Factor Influencing the Current Form of Law Ladislav Hrabčák ... [et al.] ; recenzenti Miroslav Štrkolec, Michal Radvan. - 1. vyd. - Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2021. - 114 s., - ISBN 9788081529795., - ISBN (elektronické) 9788081529832.
 15. SEIN, K.: The Applicability of the Digital Content Directive and Sales of Goods Directive to Goods with Digital Elements. In: *Juridica International. Law review*, 2021, č. 30, s. 24 - 25
 16. VÍTOVÁ, B.: Nepřiměřená ujednání ve spotřebitelských smlouvách po rekodifikaci soukromého práva. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, ISBN 978-80-7478-491-0,
 17. VOJČÍK P. a kol.: Občianske právo hmotné. 3. vyd. 2. diel. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021, ISBN 978-80-7380-845-7
 18. VOJČÍK, P.: Spotrebiteľská zmluva (ochrana spotrebiteľa), In: *Bulletin slovenskej advokácie*, 2008, č.12, s. 15 -21, ISSN 1335-1079

19. WENDEHORST, CH. Sale of Goods and Supply of Digital Content – Two Worlds Apart? Study for the JURI Comiettee, 2016, Dostupné online na https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/98774/pe%20556%20928%20EN_final.pdf
20. WIŚNIEWSKA, K., PAŁKA, P., The impact of the Digital Content Directive on online platforms' Terms of Service, Yearbook of European Law, Volume 42, 2023, Pages 388–406, <https://doi.org/10.1093/yel/yead004>

KONTAKTNÉ ÚDAJE AUTORA**JUDr. Vladimír Filičko, PhD.**

ORCID ID: 0000-0002-7239-0736

Odborný asistent

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Právnická fakulta, Katedra občianskeho práva

Kováčska 26, 040 75 Košice

Telefónne číslo: +421 55234 4161

E-mail: vladimir.filicko@upjs.sk